Datum
2020-10-26

Beteckning
101-41681-2020

Kulturdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Institutet för språk och folkminnens rapport Språkcentrum för nationella minoritetsspråk avseende jiddisch och romani chib

Er beteckning Ku2019/1708/CSM

Länsstyrelsen i Stockholms län har getts tillfälle att yttra sig över Institutet för språk och folkminnens (Isof) rapport *Språkcentrum för nationella minoritetsspråk, avseende jiddisch och romani chib*. Rapporten är en slutredovisning av ett uppdrag att utreda formerna för hur språkcentrum för finska och meänkieli kan organiseras och utreda förutsättningarna för motsvarande funktioner för jiddisch och romani chib (Ku2015/02857DISK, Ku2018/01455/DISK).

Inom ramen för samma uppdrag har Isof tidigare lämnat en delrapport om hur språkcentrum för finska och meänkieli kan organiseras. Länsstyrelsen har lämnat remissvar på delrapporten där myndigheten ställde sig positiv till förslagen.

Länsstyrelsens synpunkter

Länsstyrelsen ställer sig i huvudsak positiv till förslagen i slutrapporten om inrättande av språkcentrum för jiddisch respektive romani chib, med Institutet för språk och folkminnen som huvudman.

Myndigheten delar uppfattningen att de nationella minoritetsspråken är en viktig del av identiteten och kulturarvet för nationella minoriteter. Det är nödvändigt att fortsätta vidta åtgärder för att bryta den pågående språkbytesprocessen om de nationella minoritetsspråken ska ha möjlighet att bestå och utvecklas som levande språk i Sverige. Då jiddisch och romani chib är så kallade icke-territoriella minoritetsspråk med en svagare rättslig skyddsnivå så är behovet av att stärka språkens ställning mycket stort.

I slutrapporten betonas vikten av samarbete och samverkan mellan de föreslagna språkcentrumen och lärosätena, bland annat för att utvecklingen av metoder för revitalisering av språken ska utgå från forskning och beprövad erfarenhet. Länsstyrelsen instämmer i detta men anser också att språkcentrumen bör ges i uppdrag att samverka och samarbeta med andra myndigheter och aktörer som har uppdrag kring språkrevitalisering, kulturfrågor och nationella minoriteter.

På kommunal och regional nivå finns en rad utmaningar när det gäller rekrytering av modersmålslärare, förskolelärare, vårdpersonal och andra yrkesgrupper med kunskaper i de nationella minoritetsspråken. Detta gäller inte minst den stora

Postadress
Länsstyrelsen Stockholm
Box 22067
104 22 STOCKHOLM

Besöksadress
Regeringsgatan 66

Telefon
010-223 10 00
Fax
010-223 11 10

E-post/webbplats
stockholm@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/stockholm

bristen på förskolepersonal och modersmålslärare som medför att många barn och unga inte ges möjlighet till en sammanhållen språkkedja.

Med den förstärkta minoritetslagstiftningen som trädde ikraft 2019 kommer behovet av minoritetsspråkstalare inom olika yrkeskategorier sannolikt att öka ytterligare de kommande åren. Språkcentrumen bör därför även ha samverkan med kommuner och regioner kring metodutveckling, fortbildningsinsatser till personal och liknande.

Genom utökade uppdrag med finansiering skulle även länsstyrelserna kunna samverka med språkcentrumen kring regionala samordnings- och informationsinsatser för att stärka minoritetsspråken. Ett sådant uppdrag ligger i linje med länsstyrelseinstruktionen om att länsstyrelserna ska verka för att nationella mål får genomslag i länet samt att samordna länets aktörer.

Länsstyrelsen ställer sig positiv till utredningens förlag om att styrgrupper tillsätts för arbetet men vill poängtera vikten av att styrgruppernas mandat tydliggörs för att undvika otydligheter i förhållande till de strukturerade samråd och eventuella referensgrupper som Isof också har med nationella minoriteter.

Länsstyrelsen konstaterar att de nationella minoriteterna haft möjligheter till delaktighet och inflytande genom de olika samrådsförfaranden som Isof anordnat inom ramen för uppdraget, i enlighet med 5 § minoritetslagen.

Beslut

Detta yttrande har fattats av länsöverdirektör Johan von Sydow med utvecklingsledare Ann-Marie Algemo som föredragande. I den slutliga handläggningen av ärendet har även deltagit avdelningschef Anna Conzen.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.